

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Karla Kosteckého a soudců Mgr. Hany Burešové a JUDr. Pavla Vacka v právní věci žalobců: **a) M.L.**, bytem xx, L5-K., **b) firmy A.**, se sídlem M.xx, L4-P., **c) M.F.**, bytem xx, L14-R., **d) K.F.**, bytem xx, L14-R., **e) L.F.**, bytem xx, L1, zastoupených advokátem JUDr. Miloslavem Noskem z Advokátní kanceláře, se sídlem Nádražní č. 24, Semily a **f) JUDr. M.N.**, bytem xx, S.-P., adresa pro doručování: xx, Semily, a za účasti osob zúčastněných na řízení: P.V., bytem nám. xx, L., M.V., bytem nám. xx, L., I.D., bytem xx, Liberec a firmy A., spol. s r.o., se xx, L., zastoupenými advokátkou mgr. Kateřinou Korpasovou z Advokátní kanceláře, se sídlem Mozartova č.21, Liberec, proti žalovanému Krajskému úřadu Libereckého kraje, se sídlem U Jezu č.642/2a, Liberec 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného čj. OD 1356/2010-2/280.9/Ap ze dne 31. března 2011,

t a k t o :

- I.** Rozhodnutí Krajského úřadu Libereckého kraje čj. OD 1356/2010-2/280.9/Ap ze dne 31. března 2011 se pro nicotnost **zrušuje a** věc se vrací k dalšímu řízení žalovanému.
- II.** Žalovanému Krajskému úřadu Libereckého kraje se ukládá povinnost zaplatit žalobcům M.L., A. spol. s r.o., M.F., K.F. a L.F. a JUDr. M.N. náklady řízení v celkové výši 30.240,-Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Miloslava Noska.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalovaného krajského úřadu ze dne 31. 3. 2011 bylo zamítnuto odvolání v záhlaví jmenovaných žalobců proti rozhodnutí Magistrátu města Liberec čj. MML041059/09-OD/Fri CJ MML 148609/10 ze dne 23. 8. 2010 a tím bylo odvoláním napadené rozhodnutí potvrzeno. Těmito rozhodnutími je deklarována existence účelové pozemní komunikace nacházející se v uzavřeném prostoru na ppč. 145/4, 145/2, 148/2 a

142/1 v k.ú. Liberec. V odůvodnění rozhodnutí se žalovaný zabývá skutkovými a právními důvody svého rozhodnutí.

Žalobci ve své včas podané žalobě navrhuji napadené rozhodnutí zrušit, stejně jako rozhodnutí jemu bezprostředně předcházející, a dále požadují i náhradu nákladů řízení. V žalobě poukazují na konkrétní vady, pro které pokládají obě rozhodnutí za nesprávná. Soud ale s ohledem na své níže uvedené závěry nepokládá za nutné podrobně žalobní body rozvádět.

Žalovaný krajský úřad navrhuje ve svém písemném vyjádření žalobu zamítnout a konkrétně rozvádí s poukazem na jednotlivé žalobní námitky, proč pokládá napadené rozhodnutí za správné.

P.V., M.V., I.D. a A., spol. s r.o., všichni zastoupeni Mgr. Kateřinou Korpasovou, oznámili soudu, že uplatňují svá práva osob zúčastněných na řízení. K věci samé se blíže nevyjádřili.

Krajský soud i s přihlédnutím k § 75 z.č.150/2002 Sb., soudního řádu správního (s.ř.s.) dospěl k následujícím závěrům, když je povinen z moci úřední zkoumat, zda nejsou dány i okolnosti, způsobující nicotnost napadeného rozhodnutí.

Z.č. 13/1997 Sb. výslovně neupravuje, zda vydání deklaratorního rozhodnutí o charakteru účelové komunikace činí silniční úřad jen na návrh (§ 44 z.č.500/2004 Sb.) či z moci úřední podle § 46 téhož zákona. Soud je ale přesvědčen o tom, a to s přihlédnutím k § 142 odst.1) cit.zákona, že tak činí správní orgán jen na základě návrhu (žádosti) osoby, uplatňující své právo. Ve věci se nejedná o určení okruhu nových práv a povinností, ale o deklaraci, zda konkrétní právo existuje či nikoli. Prvním závěrem proto je, že zákonnou podmínkou pro zahájení řízení o určení charakteru účelové komunikace (§ 7 odst.1,odst.2 silničního zákona) je podání žádosti s tím, že řízení je ze zákona zahájeno dnem, kdy je žádost úřadu doručena. Soud nemohl opomenout ani skutečnost, a také tato úvaha podporuje uvedený názor soudu, že zatímco vznik dálnice, silnice a místní komunikace (a také i účelové komunikace, vznikne-li potřeba jejího vzniku) je upraven stavebním zákonem, pak účelová komunikace vzniká i historickým užíváním pozemku jako cesty. Tzn., že charakter dálnice, silnice a místní komunikace (popř. účelové komunikace) je dán již stavebním rozhodnutím o jejich vzniku, kdežto např. historicky na základě místní potřeby vzniklých účelových komunikací může být třeba i o desítky v daném katastrálním území a jen obtížně by bylo možno předpokládat, že silniční úřad o všech ví a bude jejich charakter deklarovat „z moci úřední“. Proto zákon v takovém případě staví zahájení řízení o určení charakteru komunikace na osobních právních zájmech vyjádřených v žádosti.

Jedná se o obecnou zásadu. Pro úplnost ale musí soud připustit, že rozhodnutí o určení právního vztahu by mohl správní orgán učinit i z moci úřední, ale jedná se o řízení, kdy takové určení by musel správní orgán vyřešit v rámci řešení otázky předběžné, tj., že smyslem zahájeného řízení by nebylo vydání deklaratorního rozhodnutí o charakteru účelové komunikace.

Žádostí (návrhem) podle § 44 z.č.500/2004 Sb. je, za použití § 37 tohoto zákona, úkon, ze kterého je patrné, kdo jej činí, které věci se úkon týká a co navrhovatel požaduje.

Z uvedeného je tudíž zřejmé, že pokud podání obsahuje tyto náležitosti, byť postupem podle § 37 odst.3) upřesněné a doplněné, jedná se o jedno jediné podání a nikoli o více samostatných podání. Řádné posouzení této otázky má význam pro okamžik zahájení řízení a v návaznosti na to i pro určení okruhu účastníků řízení, pro proces dokazování apod.

V krátké rekapitulaci lze připomenout, že řízení ve věci bylo zahájeno (§ 44 SŘ) dne 22. 10. 2008, kdy byl Magistrátu města Liberec doručen návrh žalobců ze dne 15. 10. 2008. Navrhovatelé M.L., A. spol. s r.o., M.F., K.F. a L.F. (všichni zastoupeni JUDr. Noskem) a a JUDr. N požadují, aby zmíněný magistrát rozhodnutím deklaroval, že přístupová komunikace vedoucí z Moskevské ulice v Liberci na pozemcích ppč. 145/4, 145/2, 148/2 a 142/1 je veřejnou účelovou komunikací.

Následně bylo dne 10. 11. 2008 doručeno tomuto správnímu orgánu podání týchž žadatelů ze dne 7. 11. 2008, ve které žadatelů výslovně uvádějí, že se jedná o doplnění podání ze dne 15. 10. 2008, které je uvedeno též jako žádost o určení existence veřejné účelové komunikace, a ve kterém uvádějí jen další skutečnosti vážící se k prvnímu podání. Jak z obsahu spisu vyplynulo, další podání navrhovatelů byla obsahově jen doplněním žádosti z 15. 10. 2008, pouze argumentačně rozvedená.

Vzato formálně i obsahově vše svědčí pro závěr, že obě zmíněná podání (z 15. 10. 2008 a z 7. 11. 2008) jsou pouze dvěma podáními (návrhem a jeho doplňkem) jednoho a téhož návrhu. Níže bude podrobněji rozvedeno, jaké další skutečnosti soud k tomuto závěru vedly. Jak již bylo výše naznačeno, řízení o návrhu bylo podle § 44 SŘ zahájeno dnem 22. 10. 2008.

Závěr, že se jedná o dvě podání téhož návrhu vyplývá i z následujícího. I sám žalovaný podání ze dne 7. 11. 2008 pokládá jen za doplněk návrhu z 15. 10. 2008, alespoň tak vyplývá z dikce jeho úkonů a rozhodnutí. V rozhodnutí ze dne 10. 2. 2010 (ve věci 59 A 20/2010) hovoří o návrhu ze dne 22. 10. 2008, ve svém stanovisku ze dne 28. 1. 2009 pokládá výslovně návrh ze dne 7. 11. 2008 jen za doplněk návrhu ze dne 15. 10. 2008. Soud musí připomenout, že ve výroku rozhodnutí ze dne 10. 2. 2010 (59 A 20/2010) jsou též výslovně zmiňovány parcely ppč. 145/4, 145/2., 148/2 a 142/1, tj. jedná se o totožný předmět řízení. I zdejší soud ve svém rozsudku sp.zn: 59 Ca 92/2009 z 26. 3. 2010 hovoří o návrzích z 15. 10. a z 7. 11., aniž je výslovně pokládá za dva samostatné návrhy věcně odlišné, kterými mohla být zahájena dvě samostatná správní řízení. Za daného stavu věci, a opak netvrdí ani žalovaný v napadeném rozhodnutí, nelze než další podání pokládat jen za součásti jednoho a téhož návrhu (z 15.10.). Žalovaný se v odůvodnění napadeného rozhodnutí vůbec nezabývá otázkou, jak dospěl k závěru, že podání z 7.11.2008 je zcela samostatným návrhem, podmiňujícím samostatné řízení. Na základě dosavadních zjištění z obou správních spisů je plně odůvodněný závěr, že ve věci bylo zahájeno jen jediné řízení, a to na základě návrhu ze dne 15. 10. 2008, doručeného dne 22. 10. 2008. Dlužno pro úplnost připomenout, že ani v rozhodnutích žalovaného (třeba i později zrušených, jako např. rozhodnutí ze 17. 6. 2009 či z 4. 9. 2009) není zmínka o tom, že by procesním důvodem pro zahájení řízení byl samostatný návrh ze dne 7. 11. 2008. Soud ale zjistil (ze spisu OD 1356/2010-2/280.9/Ap), že ve věci bylo opakovaně zahajováno řízení, a to dne 9. 3. 2009 a dne 26. 3. 2009, a to na žádost osob, totožných s původními žadateli, ve smyslu § 44 SŘ, doručené magistrátu dne 4. 3. 2009, Toto podání ve spise není, avšak jeho obsah lze vyvodit

z opatření žalovaného z 18. 3. 2009 (OD 268/2009-1/280.3/Ap). V tomto opatření, jehož podstata je žádost navrhovatelů o ochranu proti nečinnosti, není zjevně nic, co by nasvědčovalo podání zcela nové žádosti, tématicky odlišné od žádosti z 15. 10. 2008. Z uvedeného proto musel soud vyvodit, že nebyl dán zákonný důvod pro opětovné zahájení řízení v téže věci, a proto jakákoli sdělení o zahájení řízení (např. z 9. 6. 2009) postrádají právní podklad. Jak i z výroku rozhodnutí z 31. 3. 2011 soud zjišťuje, navrhovatelé se domáhají deklarace veřejné účelové komunikace na ppč. 145/4, 1745/2, 148/2 a 142/1 ve stejném katastrálním území. Obsahem správního spisu je ale **jen** podání z 7.11.2008, doručeného dne 10. 11. 2008 (spolu s plnou mocí pro JUDr. N. z 15. 10. 2008). Následně obsahuje tento druhý spis různá oznámení o zahájení řízení a další listiny, vč. vyjádření, rozhodnutí apod., přičemž z těchto listin vyplývá zcela jednoznačně, že celé řízení se týká téže věci a stejných navrhovatelů. Např. i v oznámení o pokračování v řízení z 3. 6. 2010 zmiňuje magistrát výslovně návrh z 10. 11. 2008.

Za daného stavu věci dospěl soud k následujícím závěrům: A) předmětem návrhu ze dne 15. 10. 2008 bylo vydání deklaratorního rozhodnutí, že komunikace na ppč. 145/4, 145/2, 148/2 a 142/1 v k.ú.Liberec je veřejnou účelovou komunikací, B) dnem doručení návrhu magistrátu bylo zahájení správní řízení v intencích § 44 SŘ dne 22. 10. 2008, C) podání stejných účastníků ze dne 7. 11. 2008 je, a ze spisu opak nevyplývá, pouhým doplňkem návrhu z 15. 10. 2008. Pokud by ale správní orgán dospěl k jinému závěru, pak jej měl formulovat a řádně jej odůvodnit, což se nestalo, tuto otázku správní orgány obou stupňů vůbec neřešily, D) nebylo proto žádného právního důvodu k tomu, aby s doplňkem návrhu správní orgány obou stupňů zacházely jako s novým samostatným návrhem a E) protože tímto doplňkem nemohlo být z pohledu § 44 odst.1) SŘ řádně další správní řízení zahájeno, nebylo možno jej ani ukončit samostatným rozhodnutím, v daném případě i rozhodnutím ze dne 31.3.2011.

Na základě uvedených zjištění a úvah proto mohl soud přistoupit k následujícímu.

Podání žádosti je podmínkou řízení, bez které nelze řízení vůbec konat a vydat rozhodnutí (v tomto případě) o charakteru účelové komunikace. Řízení, ukončené rozhodnutím žalovaného čj. OD 1356/2010-2/280.9/Ap ze dne 31. 3. 2011, bylo ale vedeno před správními orgány, aniž by byla taková žádost podle § 44 z.č.500/2004 Sb. podána. Tím správní orgány obou stupňů překročily mez své věcné působnosti, což je tak vážná vada řízení, která má za následek nicotnost vydaného rozhodnutí. Soud je povinen podle § 76 odst.2) s.ř.s. k nicotnosti přihlédnout z úřední povinnosti.

Soudu proto nezbylo, než postupem podle § 76 odst.2) s.ř.s. napadené rozhodnutí žalovaného pro nicotnost zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení. V tomto dalším řízení, ve kterém je právní orgán vázán právním názorem, vysloveným soudem ve zrušujícím rozsudku, provede správní orgán řízení tak, aby odstranil dosavadní „dvoukolejnost“ řízení a aby následně rozhodl o meritu věci na základě žádosti žalobců z 15. 10. 2008, pozdějšími podáními jen doplněného a upřesňovaného.

Obsahem uplatněných žalobních bodů jsou výhrady žalobců proti skutkovým a právním úvahám správních orgánů o meritu věci. Protože ale soud zrušil napadené rozhodnutí pro nicotnost, nemohl se těmito žalobními námitkami zabývat.

Žalobci měli ve věci úspěch, proto jim náhrada nákladů řízení přísluší podle § 60 odst.1) s.ř.s. Protože žalobci byli zastoupeni advokátem JUDr. Noskem (který je současně šestým žalobcem) byly náklady řízení stanoveny podle § 9 odst.1) vyhl.č.177/1996 Sb. za použití § 12 odst.4) téže vyhlášky takto. Za prvního žalobce náleží odměna za jeden úkon právní pomoci (§ 9) v plné výši, tj. ve výši 2.100,-Kč, za druhého až pátého žalobce náleží odměna za jeden úkon snižovaná o 20%, tj. ve výši 1.680,-Kč. Jednalo se o dva úkony právní pomoci, tj. o převzetí věci u každého ze žalobců a o podání žaloby, tzn., že celkově se jedná o částku 17.640,-Kč. Dále soud připočetl za dva úkony náhradu hotových výdajů, tj. 2x 300,-Kč, což činí celkem 18.240,-Kč. Protože žalobci zaplatili celkem 12.000,-Kč za soudní poplatky, činí celková náhrada, kterou žalovaný žalobcům nahradí, částku 30.240,-Kč.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě 2 týdnů po doručení tohoto rozsudku, k Nejvyššímu správnímu soudu, prostřednictvím **soudu podepsaného**.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel dle § 105 odst. 2 s.ř.s. zastoupen **advokátem**.

Kasační stížnost lze podat pouze **z důvodů** uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s., dle § 106 odst. 1 s.ř.s. musí kasační stížnost **obsahovat** kromě obecných náležitostí označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, údaj o tom, kdy mu rozhodnutí bylo doručeno.

V Liberci dne 13. července 2012

Mgr. Karel Kostelecký v. r.
předseda senátu